

සිංහල සාහිත්‍ය සංග්‍රහය

10 ශ්‍රේණිය

01 පාඨම : සතර තන් මන්ත්‍රණය

වාර විනාශවලට අපේක්ෂිත
අවස්ථා සම්බන්ධය
අවබෝධය ප්‍රශ්න (ලිහිල් බසින් ලිවීම)
විවාර ප්‍රශ්න සඳහා ආදර්ශ පිළිතුරු

විද්‍යාලයීය ආචාර්ය

ලහිරු දර්ශාකුමාර

0717042377 / 0779970906

01 පාඨම : සතර කන් මන්ත්‍රණය : අවස්ථා සම්බන්ධය

• සතර කන් මන්ත්‍රණය

i) “මේ මාගේ යසස කවුරුන් සන්තක දෝ ”

.....

ii) “මෙබඳු සම්පත් දුන් රජ්ජරුවන් සියලු දඹදිවට අගරජ කළොත් යහපත”

.....

iii) “දේවයන් වහන්ස කොටපිය යුතු කටාවෙක් ඇත.”

.....

iv) “ඇතුළු නුවර දී රහස් කියන්ට නොපිළිවන.”

.....

v) “මේ එක් කාරණයක් වුව මැනව.”

.....

vi) “නුඹ වහන්සේගේ කන මෑතට නමාලුව මැනව.”

.....

vii) “කල් නො යවා යහපත් නැකතකින් වහා නික්මුණු මැනවැ.”

.....

viii) “තෝ තමාගේ මන්ත්‍රණය සතර කන් මන්ත්‍රණ යැ යි සිතයි ද ?”

.....

ix) “සබඳ තොප විසින් කුමක් දක්නා ලද ද; කුමක් අසන ලද දැ”

.....

x) “දැන් ඔහු කළ මන්ත්‍රණය මුදුන් පැමිණ නො දෙමි.”

.....

xi) “මම මෙහි පමාවක් නැත්තෙමි. තෙපි උකටලි නොවැ නො පමා වැ වසව ”

.....

xii) “සියලු දඹදිව රාජ්‍යය අපට සෑහෙයි. එක් රාජ්‍යයකින් අපට කාර්ය කිමි ද ?”

.....

xiii) “මෙතැන් පටන් කොට රජ්ජරුවන් කරන ක්‍රියාවන් දැන එවන්හේ යැ”

.....

xiv) “ජය පානය බොන දවස් නියම කොට කියා එවවු”

.....

xv) “තොප ගිය බව හඟවා එව”

.....

• මියලූ නුවර වටලෑම

i) “සේනාව ගමනට සැරසී ගෙන එන පරිද්දෙන් විධානය කරව”

.....

ii) “අපගේ මෙඬු මන්ත්‍රණයට බාධා කළා වූ පසම්බරා ගනුමිහ.”

.....

iii) “ගියොත් හුදෙක් අපට ම ලජ්ජා වන්නී ය. ඔබ ගමන නො කැමැත්තෙමි.”

.....

iv) “රජ්ජරුවන්ට පටහැණි වීම යුක්ත නො වෙයි”

.....

v) “අද අසුවල් තෙන ලැගුම් ගත්තාහ. අද වහාහි නුවරට එන්නාහ.”

.....

vi) “මහත් වූ කෝලාහල ශබ්දයෙක, අපි කුමක් බවත් නො දනුමිහ.”

.....

vii) “ඉතිකිත් අපගේ දිවි හැරි.”

.....

viii) “රාජාදිහු හයින් දිලිහිලා හිඳිති. මා උන් අස්වසා ලුව මැනවැ.”

.....

ix) “සියලු සංග්‍රාමයෙහි දක්ෂ වූ ඇතුන් අසුන් ආදී වූ බළ සෙනඟ ඇත්තී ය.”

.....

x) “මෙකී තුනින් මට යමක් රුවි වී නම් වී දෙමි.”

.....

xi) “මම මාගේ ජීවිතය නො සලකා තොප චිතෙර කෙළෙමි.”

.....

xii) “ඉදින් හුඹ වහන්සේ අමුත්තක් දන්නා සේක් වී නම් පසිඳු ව මැනවි.”

.....

xiii) “තෝ දියෙන් යන්නෙහි මුට කුමක් කී දැ?”

.....

xiv) “තොප හා සම නුවණැති කෙනෙක් නම් හැරි.”

.....

xv) “කිසි හයක් නො කරව. මාගේ අනුභාව බලව.”

.....

• යුද්ධෝපාය යෙදීම

i) “මම විබස් අසා රජකු බොලඳ නියා යැ යි නින්දා කෙළෙමි”

.....

ii) “ගැල් පුරා ගෙනවුත් කොමඩු බානා සේ මහා ජනයා ඉස් කපා ගනුව.”

.....

iii) “සෘද්ධිමත් කෙනකුත් ආකාශයෙන් ගොසින් වදන් මුත් මිනිසුන් විසින් මේ නුවර වදනා තබා සිතන්නටත් බැරි යැ.”

.....

iv) “නුවරට පැන් නම් පිටතින් වන්නේ ය.”

.....

v) “යමෙක් ඊ දණ්ඩක බැඳ විද පී පතක් දුටුයේ වී නම් වහා ගෙනවුත් මට දෙව.”

.....

vi) “තෙල මල කඩා හිස පැරඳ ගෙන ඇඹුල දඩු නුයා ගෙන බඩ පුරා කා පියව.”

.....

vii) “මේ වූ කලි වී පොකුණේ ගොඩ අස පිපි මලක සැටි ය.”

.....

viii) “බතින් පීඩිත වූ මනුෂ්‍යයෝ දොර තැර පියන්නාහ.”

.....

ix) “පවුරු මුදුනේ ඉතා නිල් වැ අර මේ පෙනෙන්නේ කිමි දැ?”

.....

x) “මේ සා මහත් වූ තොපගේ උපායෙකින් වැඩකුත් නිමාවකුත් දුටු දෑ නැති.”

.....

• ධර්ම යුද්ධය

i) “මමත් මහා නුවණැත්තෙමි. එක් ලෙසකින් ඔහු පරදවා පියමිහ.”

.....

ii) “වැඳුම් ලත් පක්ෂයේ රජ හට ජය වන්නේ ය.”

.....

iii) “පුත මා විසින් කුමක් කළ මහා දැ?”

.....

iv) “පුත, වියත් මට කියා ද ගන්නේ ? ඇර ගනිව.”

.....

v) “තොප හිසා අවුත් මෙතෙක් කල් මෙතැන වසන අපට තෙපි අමුතු පඬුරක් පමණවත් නො වවු විරූ ය.”

.....

vi) “තොපට සුදුසු පඬුරක් සොයන්නෙමි අද මේ මිණි රුවන ලදිමි.”

.....

vii) “මම බාලයෙමි. තොපගේ මුහුඬුරු තරමට ඇත්තෙමි.”

.....

viii) “නුවණ හැත්තව. තෝ මා අතින් වැදුම් ගන්නට සිතයි ද ?”

.....

ix) “වඳවින් අපි පැරැද්දුමින. අපගේ ජීවිතය මෙ විට නො දෙන්නාන.”

.....

x) “පින්වත්හි, නො යව. මම ගොවියා පුතු නො වැන්නෙමි.”

.....

xi) “ජඩය මැන නො දොඩා තොයින් තාගේ පණ නො නසා යන අතෙක හැඟී යා”

.....

xii) “කොල, වඳනා කෙනෙක් නළල දණ වැලමිටි ලේ ලා ගෙනත් වඳින් ද ?”

.....

01 පාඩම : සතර කන් මන්ත්‍රණය : ලිහිල් බසින් ලිවීම

- පහත දැක්වෙන ගද්‍ය කොටස් පාඨවල ඉරි ඇඳි කොටස්වල අර්ථය මුලින් ලියන්න. ඉන්පසු මුළු කොටසේ ම අර්ථය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

(i) “ඒ කේවට්ටාවාරි එක් දවසක් තුමු අලුයම් වේලෙහි පිබිඳ සුවඳ තෙලෙහි නඟන ලද පහන් ආලෝකයෙන් ගන්ධදාම පුෂ්පදාමාවලමිඳින නා නා වර්ණ විචිත්‍ර විතානෝපලක්ෂිත අලංකෘත ශ්‍රී යහන් ගර්භය බලන්නාහු මහත් වූ සම්පත් දැක, මේ මාගේ යසස කවුරුන් සන්නකදෝ හෝ යි සිතන්නාහු....”

(ii) “ගිරා පෝතකයෝ ඒ මන්ත්‍රණය අසා නිමවා, උන් දෙදෙනා මන්ත්‍රණය කොට අන්තයෙහි දී, සාල්ලෙක ලාලා පාතට බාන කෙනකුන් මෙන් කේවට්ට බමුණා හිසැ වර්චස් පිඬක් හෙළා, ‘කිමෙක් දැ’ යි කට දල්වාගෙන උඩ බැලූ තැනැත්තවුන්ගේ මුඛයේ නැවත වර්චස් පිඬක් හෙළා, ‘ක්‍රීන්’ යන අනුකරණයෙන් හඬමින් කොළ ‘ත්තෙන් උඩ නැඟී....”

(iii) “ඒ යෝධයෝත් බෝධිසත්ත්වයන් වහන්සේ වදාළ බස් මුදුනින් පිළිගෙන වැඳ සමුගෙන දුනු, මුගුරු, අඩයට්, පත්කොහොල්, පාරා වළලු යැ යන පඤ්චායුධ සන්නද්ධ වැ උතුරු පසල් දහවුවැ නුවරට ගොස් නඳුන් උයන මෙන් සරහන ලද උයනට වැඳ නඟන ලද දළ පුඬු සේසත් ඇති එක් සියයක් රාජාසන ආදී වූ ශ්‍රී විභූතීන් දැක....”

(iv) “....නඟන ලද දළ පුඬු සේසත් ඇති එක් සියයක් රාජාසන ආදී වූ පිළියෙල කොට තබන ලද ශ්‍රී විභූතීන් දැක, මහ බෝසතාණන් වදාරන ලද ක්‍රමයෙන් ම සියල්ල කොට සේනා මධ්‍යයට වැඳ බොහෝ දෙන ක්ෂෝත කොට තමන්ගේ මියුලු නුවරට පලා ගියහ.”

- (v) "එසේ ම අභිමානපුරස්සර වූ එක් සියයක් රජදරුවන් පිරිවරා වේරම්බ වාතයෙන් හැළලි ගිය අටළොස් අක්ෂෙහිණියක් සේනාවෙන් යුක්ත වැ හික්මුණාහ. කේවටියෝ ද තමන්ගේ බස් රජ්ජුරුවන්ගේ සිතට නංවා ගත නොහී, 'රජ්ජුරුවන්ට පටහැණි වීම නම් යුක්ත නො වෙයි' සිතා, රජ්ජුරුවන් හා සමඟ හික්මුණාහ."
- (vi) "නානාතරණ පුත්තිමණ්ඩිත වැ සන්නාහ සන්නද්ධ වැ පිට හිඳිනා අසරුවන් විසින් ගැවැසී ගත් 'සතුරා හසු කොට ගනිමි' යි ඔද වැඩියා වූ රජ්ජුරුවන්ගේ සිත් නමැති ආකාශ ගංගායෙහි බිඳි බිඳි දිවන්නා වූ රළු පතර සේ යුද්ධයට පිඹිනා ලද කාහලු ගබ්දයෙන් සතුටු වැ පැන පැන සිටිනා වූ ග්‍රීවය ගසා සිටුවන ලද්දා වූ අස් වළල්ලෙකින් ද..."
- (vii) "සිංහ සම් වක්‍ර සම් ආදී සම් අතුරන ලද්දා වූ රටාලංකාරයෙන් සරහන ලද නඟන ලද නා හා වර්ණ ධීවජ පඩික්කි ඇති, සෛන්ධවයන් යොදන ලද, සර්වාලංකාරයෙන් සැරහී පිට බඳිනා ලද හියොවුරු ඇති වැ නැගෙන ලද ධනුර්ධරයන් විසින් උපලක්ෂිත වූ සේනා නමැති සමුද්‍රයෙන් නැංගා වූ මහ තල්මස් කැල සේ රිය සකින් රිය සක ගසා සිටුවන ලද රට වළල්ලෙකින් ද..."
- (viii) "එක් සියයක් රජදරුවන් හා හස්තයන්වාදි සේනාව හා පලන් ආභරණයෙහි ආලෝකයෙන් ද සියලු සත් යොදන් මියුලු නුවර වී මහෙෂ්ඨ පණ්ඩිතයන්ගේ ප්‍රඥා නමැති සූර්යයා පහළ ව සත්ත්වයන්ගේ සිත මෝහාත්තිකාර විගමනයෙන් හෙළි වූ කලක් පරිද්දෙන් ආලෝක විය."
- (ix) "පඤ්චාල රාජධානිය සන්නත වූ මේ සේනා තොමෝ මෙතෙකැයි පමණ නැත්තී ය. ඉතා මහත් ද්වාරට්ටාල සාලාදී වූ නොයෙක් කර්මාන්තයට පිටින් ගෙන වන්නා වූ දෑව පතු, සංගාලියම්, වෙට්ටම් ලෑලි ආදී වූ දාරු සම්භාරයන් ගෙන ඇවිදිනා වඩු සෙනඟින් යුක්ත වුව. සියලු සංග්‍රාමයෙහි දක්ෂ වූ ඇතුන් අසුන් ආදී වූ බළ සෙනඟ ඇත්තී ය."
- (x) " මේ රජ්ජුරුවෝ මරණ හයින් හයපත් වැ ගියාහ. රෝගයෙන් පෙළෙන එකක් හට අවස්ථා පිළියමක් දන්නා වෙදකු පිළිසරණ වන්නා සේ ද සාදුකින් පෙළෙන එකෙකුට භෝජනය මුත් අනෙකක් පිළිසරණ නො වන්නා සේ ද පිපාසා ඇති එකෙකුට පැන් පුවහොත් මුත් පිපාසය නො සන්සිඳෙන්නා සේ ද, රජ්ජුරුවන්ට මා මුත් අනෙක් පිළිසරණෙක් නැති."
- (xi) "නො බව මැනව, දේවයන් වහන්ස, රාජ්‍ය සුව අනුභව කළ මැනව, මම කැටක් ගෙන කපුටු රැසක් පලවන එකක්හු මෙන් ද දුන්නක් අල්ලා ගෙන වඳුරු මුලක් පලවන එකක්හු පරිද්දෙන් ද මේ අටළොස් අක්ෂෙහිණියක් පමණ සේනාව බඩැ බන් කඩ පමණකටත් අස්වාමික කරවා තිගණ්ඩි සේනාවක් පරිද්දෙන් ඉස් ලූ ලූ අත ලුහු බඳවා පියමි."
- (xii) "බුන්මදත්ත රජ්ජුරුවෝ වී බස් අසා දණ්ඩෙන් ගසන ලද ආශිර්විෂයක්හු මෙන් ක්‍රෝධයෙන් දිලිහී කිපුණාහු 'කොල, වහා මේ නුවර වී වී දිගින් අගල මැඩ හස්වා පවුරු, දොරටු, අටලු, වාසල්, බලකොටු ආදිය බිඳ සුනු විසුනු කෙරෙමින් වහා නුවරට වැද ගැල් පුරා ගෙන'වුත් කොමඩු බානා සේ මහා ජනයා ඉස් කපා ගනුව. "
- (xiii) "බෝධිසත්ත්වයන් වහන්සේගේ යෝධයෝ බුන්මදත්තයන්ගේ යෝධයනට අතින් මුහුණින් උසුළු පෑ නොයෙක් ප්‍රකාරයෙන් ආක්‍රෝෂ පරිභව බෙණෙමින් ගහට කරන්නාහ. මව්ප මාංස හා කන බොන දෑ හා රා වීත් ඔබ්ම් ආදිය පුරා ගෙන පිටත සිටියවුන්ට දික් කොට පුළු ගන්වා නැවත තුමු ම කන්නාහ; බොන්නාහ."
- (xiv) "ඇයි මහරජ, නො දන්නා සේක් ද ? ගොවියා පුත් මහෙෂ්ඨයා මතු වන්නා වූ හය දැන වලැ දරෙක් තිබී ද එක හෙළා අද්දා ගෙනවුත් නුවර ගෙයක් පණහා පෑල දොරවල් පුරාලා ඉතිරි වන දර පවුරු පිට රැස් කරවා පී යැ යි කී ය.
- (xv) "තමන් පා පියුම් ලෝ මුදුන් කළ තිලෝගුරු බෝධි සත්ත්වයන් වහන්සේ, වී දවස් උදෑසන සොළොස් කළයක් සුවඳ පැතින් ඉස් සෝධා නහා ලක්ෂයක් අගනා කසී සළුවක් හැඳ සර්වාභරණයෙන් විභුෂිත වැ, නොයෙක් රසයෙන් අගු වූ, අමරා දේවීන් විසින් පිසින ලද භෝජනය අනුභව කොට....."
- (xvi) "කොල පව්ටු දුෂ්ට අධර්මීෂ්ඨ වූ තිකාෂ්ට අනාවාර ස්වරූප ඇති අවලක්ෂණ වූ අඥාන බමුණු මහල්ල, තෝ ධර්ම යුද්ධය කෙරෙමි යි කියා ගොසින් තට මුහුබුරු තරමටත් නැති ඉතා බාල තැනැත්තන් වැඳ පී ය. මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයෙහි උපන් සත්ත්වයන්ගෙන් ජඩ වූ යම් එකක්හු කළ මනා යම් නොකටයුත්තක් ඇත්නම් වී සියල්ලෙන් තා විසිනුත් නො කළ මනා දෙයක් ඇද්ද ?"

01 පාඩම : සතර කන් මන්ත්‍රණය : අවබෝධය

(1) "ඒ කේවට්ටාවාර් එක් දවසක් තුළ අලුයම් වේලෙහි පිබිදි සුවඳ තෙලෙහි නඟන ලද පහන් ආලෝකයෙන් ගන්ධදාම පුෂ්පදාමාවලම්භිත හා නා වර්ණ විචිත්‍ර විතානෝපලක්ෂිත අලංකෘත ශ්‍රී යහන් ගර්භය බලන්නාහු..."

i) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....
.....

ii) සමස්ත ගද්‍ය කොටසේ ම අර්ථය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

.....
.....
.....

(2) "ගිරා පෝතකයෝ ඒ මන්ත්‍රණය අසා නිමවා, උන් දෙදෙනා මන්ත්‍රණය කොට අන්තයෙහි දී, සාල්ලෙක ලාලා පාතට බාන කෙනකුන් මෙන් කේවට්ට බමුණා හිසැ වර්වස් පිඬක් හෙළා,"

i) මෙලෙස මන්ත්‍රණය කළෝ කවරහු ද ?

.....

ii) මෙහි ඇතුළත් උපමාව උපුටා දක්වා එහි සරල තේරුම ද ලියන්න.

.....
.....

(3) "පඤ්චායුධ සන්තද්ධ වැ උතුරු පසල් දහවුවැ නුවරට ගොස් නඳුන් උයන මෙන් සරහන ලද උයනට වැද නඟන ලද දළ පඬු සේසත් ඇති එක් සියයක් රාජාසන ආදී වූ ශ්‍රී විභූතීන් දැක...."

i) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....
.....

ii) සමස්ත ගද්‍ය කොටසේ ම අර්ථය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

.....
.....

(4) "මහ බෝසතාණන් වදාරන ලද ක්‍රමයෙන් ම සියල්ල කොට සේනා මධ්‍යයට වැද බොහෝ දෙන ක්ෂේත්‍ර කොට තමන්ගේ මියුලු නුවරට පලා ගියහ."

i) මෙහි සඳහන් අය මහ බෝසතාණන් වදාළ ලෙස සිදු කළ දෙය කෙටියෙන් පහදන්න.

.....
.....

ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....

.....

(5) "එසේ ම අභිමානපුරස්සර වූ එක් සියයක් රජදරුවන් පිරිවරා වේරම්බ වාතයෙන් හැළලී ගිය අටළොස් අක්ෂොතිණියක් සේනාවෙන් යුක්ත වැ නික්මුණාහ.

i) මෙම මහා සේනාව පිටත් වූයේ කුමන කටයුත්තක් සඳහා ද ?

.....

.....

ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....

.....

(6) "නානාතරණ ප්‍රතිමණ්ඩිත වැ සන්නාහ සන්නද්ධ වැ පිට හිඳිනා අසරුවන් විසින් ගැවැසී ගත් 'සතුරා හසු කොට ගනිමි' යි ඔද වැඩියා වූ රජ්ජුරුවන්ගේ සිත් නමැති ආකාශ ගංගායෙහි බිඳි බිඳි දිවෙන්නා වූ රළු පතර සේ යුද්ධයට පිඹිනා ලද කාහල ශබ්දයෙන් සතුටු වැ"

i) මෙම ගද්‍ය කොටසින් විස්තර වන සේනාව කුමක් දැ යි හඳුන්වා දෙන්න.

.....

.....

ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....

.....

(7) "රථාලංකාරයෙන් සරහන ලද නගන ලද නා නා වර්ණ ධීවජ පඩික්ති ඇති, සෛන්ධවයන් යොදන ලද, සර්වාලංකාරයෙන් සැරසී පිට බඳිනා ලද හියොවුරු ඇති වැ නැගෙන ලද ධනුර්ධරයන් විසින් උපලක්ෂිත වූ සේනා නමැති සමුද්‍රයෙන් නැංගා වූ මහ තල්මස් කැල සේ "

i) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....

.....

ii) සමස්ත ගද්‍ය කොටසේ ම අර්ථය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

.....

.....

.....

.....

(8) "එක් සියයක් රජදරුවන් හා හස්තශල්වාදි සේනාව හා පලන් ආහරණයෙහි ආලෝකයෙන් ද සියලු සත් යොදුන් මියුලු නුවර වී මහෙෂ්වර පණ්ඩිතයන්ගේ ප්‍රඥා නමැති සූර්යයා පහළ ව සත්ත්වයන්ගේ සිත මෝහාන්ධකාර විගමනයෙන් හෙළි වූ කලක් පරිද්දෙන් ආලෝක විය."

i) මෙහි ඇතුළත් රූපක දෙකක් උපුටා දක්වන්න.

.....

.....

ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....

.....

(9) "ඉතා මහත් ද්වාරට්ටාල සාලාදී වූ නොයෙක් කර්මාන්තයට පිටින් ගෙන වන්නා වූ දැව පත්‍ර, සංඛාලියම්, වෙට්ටම් ලෑලි ආදී වූ දාරු සම්භාරයන් ගෙන ඇවිදිනා වඩු සෙනඟින් යුක්ත වුව. සියලු සංග්‍රාමයෙහි දක්ෂ වූ ඇතුන් අසූන් ආදී වූ බළ සෙනඟ ඇත්තී ය."

i) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....

.....

ii) සමස්ත ගද්‍ය කොටසේ ම අර්ථය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

.....

.....

.....

.....

(10) "රෝගයෙන් පෙළෙන එකක් හට අවස්ථා පිළියමක් දන්නා වෙදකු පිළිසරණ වන්නා සේ ද සාදකින් පෙළෙන චිකෙකුට හෝපනය මුත් අනෙකක් පිළිසරණ නො වන්නා සේ ද පිපාසා ඇති චිකෙකුට පැන් පුවහොත් මුත් පිපාසය නො සන්සිඳෙන්නා සේ ද, රජ්ජුරුවන්ට මා මුත් අනෙක් පිළිසරණෙක් නැති."

i) මෙහි සඳහන් රජ්ජුරුවන් අධික ලෙස බියට පත් වීමට හේතුව කෙටියෙන් පහදන්න.

.....

.....

ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....

.....

(11) "මම කැටක් ගෙන කපුටු රැසක් පලවන චිකක්කු මෙන් ද දුන්නක් අල්ලා ගෙන වඳුරු මුලක් පලවන චිකක්කු පරිද්දෙන් ද මේ අටළොස් අක්ෂේත්‍රිණියක් පමණ සේනාව බඩු බන් කඩ පමණකටත් අස්වාමික කරවා නිගණ්ඨ සේනාවක් පරිද්දෙන් ඉස් මු මු අත ලුහු බඳවා පියමි."

i) මෙහි ඇතුළත් උපමා දෙකක් උපුටා දක්වන්න.

.....

.....

ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....

.....

(12) "බුන්මදුන්න රජපුරුවෝ වී බස් අසා දණ්ඩෙන් ගසන ලද ආශ්ච්ඡියක්කු මෙන් ක්‍රෝධයෙන් දිලිහී කිපුණාහු 'කොල, වහා මේ නුවර වී වී දිගින් අගල මැඩ හස්වා පවුරු, දොරටු, අටල, වාසල්, බලකොටු ආදිය බිඳ සුනු විසුනු කෙරෙමින් වහා නුවරට වැද ගැල් පුරා ගෙන'වුත් කොමඩු බානා සේ මහා ජනයා ඉස් කපා ගනුව."

i) බුන්මදුන්න රජපුරුවන් මෙසේ අධික ලෙස කෝපයට පත් වීමට හේතුව කෙටියෙන් පහදන්න.

.....

.....

ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....

.....

(13) "නොයෙක් ප්‍රකාරයෙන් ආක්‍රෝෂ පරිත්ව බෙණෙමින් ගහට කරන්නාහ. මව්ප මාංස හා කන බොන දෑ හා රා වීත් ඔඩම් ආදිය පුරා ගෙන පිටත සිටියවුන්ට දික් කොට පුළු ගන්වා නැවත තුමු ම කන්නාහ; බොන්නාහ."

i) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....

.....

ii) සමස්ත ගද්‍ය කොටසේ ම අර්ථය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

.....

.....

.....

.....

(14) “ඇයි මහරජ, නො දන්නා සේක් ද ? ගොවියා පුත් මහෙෂධියා මතු වන්නා වූ හය දැන වල දරෙක් තිබී ද එක හෙළා අද්දා ගෙනවුත් නුවර ගෙයක් පණහා පෑල දොරවල් පුරාලා ඉතිරි වන දර පවුරු පිට රැස් කරවා පී යැ යි කී ය.

i) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....

.....

ii) සමස්ත ගද්‍ය කොටසේ ම අර්ථය ලිහිල් බසින් ලියන්න.

.....

.....

.....

.....

(15) “තමන් පා පියුම් ලෝ මුදුන් කළ තිලෝගුරු බෝධි සත්ත්වයන් වහන්සේ, එ දවස් උදෑසන සොළොස් කළයක් සුවඳ පැතින් ඉස් සෝධා නහා ලක්ෂයක් අගනා කසී සඵවක් හැඳ සර්වාභරණයෙන් විභූෂිත වැ, නොයෙක් රසයෙන් අග්‍ර වූ, අමරා දේවීන් විසින් පිසින ලද භෝජනය අනුභව කොට.....”

i) ඉහත උද්ධෘතයට අනුව මහ බෝසතුන් සිදු කළ ක්‍රියා දෙකක් සඳහන් කරන්න.

.....

.....

ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

.....

.....

(16) “කොල පව්ව දුෂ්ට අධර්මය වූ නිකායට අනාවාර ස්වරූප ඇති අවලක්ෂණ වූ අඥාන බලය මහල්ල..... මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයෙහි උපන් සත්ත්වයන්ගෙන් ජඩ වූ යම් එකක් හු කළ මනා යම් නොකටයුත්තක් ඇත්නම් ඒ සියල්ලෙන් තා විසිනුත් නො කළ මනා දෙයක් ඇද්ද ?”

i) තද කළු අකුරින් මුද්‍රිත වාක්‍ය කොටස සරල බසින් ලියන්න.

.....

.....

ii) කේවටියා හට මෙසේ බැණ වැදීමට හේතු වූ කරුණ කුමක් ද ?

.....

.....

(i) ඥානවන්තභාවය සහ

(ii) උපාය කෞශල්‍යය හේතුවෙන් වේදේහ රාජ්‍යය ආරක්ෂා වූ ආකාරය එක් කරුණකට උදාහරණ දෙකක්වත් දෙමින් පැහැදිලි කරන්න.

සිංහලයේ මහා බණ පොත ලෙස සැලකෙන පන්සිය පනස් ජාතක පොත, පාලි ජාතකට්ඨ කථා ඇසුරෙන් කුරුණෑගල යුගයේදී රචනා වූවකි. එහි වඩා සුවිශේෂී වූත් දීර්ඝතම වූත් ජාතක කථාව වන්නේ උම්මග්ග ජාතකයයි. වර්තමාන නව කථාවක ස්වරූපයෙන් රචිත මෙම ජාතකයට පාදක වන්නේ මහ බෝසතුන්ගේ ප්‍රඥා පාරමිතාවයි.

(i) මෙහි බෝසත් වර්තය මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයා ය. උන්වහන්සේගේ ප්‍රඥා මහිමය ජාතක කථාකරු ඉස්මතු කොට දක්වන්නේ උන්වහන්සේ සේවය සැලසූ වේදේහ රජුන්වත් එම රාජ්‍යයත් සතුරු රජකු වූ චූලනී ඩුන්නදුන්න රජුගෙන් කිසිදු ජීවිත නානියකින් තොරව ගලවාගැනීමට කටයුතු කිරීම මගිනි. ඒ සඳහා චිත්තමත්ව සහය වන්නේ රහස් ඔත්තු සේවයේ යොදවන ලද තම ගිරා පෝතකයන් හා ඒ ඒ රජ දරුවන් සම්පයෙහි සිටුවන ලද්දා වූ රහස් ඔත්තු කරුවන් ය. සතුරු රජු වන ඩුන්නදුන්නයන්ගේ පුරෝහිත බමුණු කේවට්ටියා ද මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයා සතු වූ නුවණ හා උපායශීලී බව ඉතා හොඳින් දැනසිටී අයෙකි. අවස්ථා කිහිපයක දී ම මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයා වසන රාජ්‍යය අල්ලා ගැනීම සිදුකළ හො හැකි බව කේවට්ටි බමුණා තම රජුට ප්‍රකාශ කර සිටින්නේ එම නිසා ය.

“දේවයන් වහන්ස මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයන් වසන නුවර රාජ්‍යය ගන්නට හෝ පොහොසතුම්හ. ඒ පණ්ඩිතයෝ වහන්ස මේ බඳු නුවණැත්තාහ. ඉතා උපායවන්තයහ.”

එපමණකින් හෝ නැවතී මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයා මියුලු නුවර තම නුවණින් රකිනා ආකාරය පිළිබඳව කේවට්ටි බමුණා තම රජුට පැහැදිලි කර දෙන්නේ සුදුසු උපමාවක් පවා යොදමිනි. මියුලු නුවර වැටලීමට යාමෙන් ඒකාන්තයෙන් ම ඩුන්නදුන්න රජු හට ලජ්ජා වීමට සිදු වන බව කේවට්ටියා පවසන්නේ, කුමක් හෝ උපක්‍රමයක් යොදා මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයා වේදේහයන්ගේ රාජ්‍යය රැකගැනීමට කටයුතු කරන බව හොඳින් දන්නා නිසා ම ය.

“දේවයිනි, මේ වේදේහ රජුගේ බලයෙන් හෝ වෙයි. මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයන්ගේ විධාන යැ. උඹ තුමු මහානුභාව ඇත්තාහ. ඒ මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයන් විසින් රක්ෂා ලද මිටිලා නම් රාජධානිය සිංහයෙකු විසින් රක්ෂා ලද රන් ගල් ගුහාවක් පරිද්දෙන් වෙත කිසි කෙනෙකුත් විසින් ගන්නට හෝ හැක්කි ය. ගියොත් නුදෙක් අපට ම ලජ්ජා වන්නී ය. ඔබ ගමන හෝ කැමැත්තෙමි.”

(ii) දඹදිව සියලු රාජ්‍යයන් ක්‍රමයෙන් යටත් කර ගනිමින් කෙදිනක හෝ තම රාජ්‍යය ද වටලා ගැනීමට ඩුන්නදුන්න රජු පැමිණේ යැයි කල්තබා තීරණය කොට මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයා මියුලු නුවර සියලු ආරක්ෂාව තර කරයි. පරසතුරු ආක්‍රමණයකට මුහුණ දියහැකි පරිද්දෙන් නුවර වාසීන්ගේ පදිංචිය ද වෙනස් කරවයි. ධන ධාන්‍ය ආදියෙන් අටු කොටු පුරවාලයි. ඉතා උපායශීලී ව හදිසි ආක්‍රමණයකට මුහුණ දීම සඳහා නුවර වාසීන් සුදානම් කරවූයේ මෙසේ ය.

“ඇතුළු නුවර හුන් දිළිඳුන් පිටත් කරවා පිරි නුවර ලැවූ සේක. පිරිවරින් දහවුවලින් සතර වාසල නියම් ගම් සතරින් වස්ත්‍රාභරණ ධනධාන්‍යයින් සමෘද්ධ වූ ඉසුරුමතුන් ගෙන්වා ඇතුළු නුවර වැස්වූ සේක. බොහෝ ධනධාන්‍ය රැස් කරවූ සේක.”

කේවට්ටාවාරින්ගේ අවවාදයේ පිහිටා චූලනී ඩුන්නදුන්න රජු සිදු කළ ‘සතර කන් මන්ත්‍රණය’ සහමුලින් ම අසාර්ථක කරවා දඹදිව අනෙකුත් රජ දරුවන්ගේ ජීවිත පවා රැකගැනීමට කටයුතු කරන්නේ ද මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයා ය. මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයා රජ දරුවන්ගේ මරණය සිදු වීමට නියමිත ව තිබූ ජය පානෝත්සවය කඩාකප්පල් කරවීමට කටයුතු කළේ ය. ක්‍රියා කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයා යෝධයන් හට ඉතා පැහැදිලි ලෙස අවවාද කරන්නේ තම උපායශීලී ඥානය මෙහෙයවා ය.

“සිංහ නාද ඇසූ මුවපොල්ලන් පරිද්දෙන් තොපගේ අභිත ශබ්දයෙන් ම උන් බය ගන්වා යමුගුරු බා ලා සියලු රා මස් පිරිස සැළවල් බිඳ තු තු කොට පියා වහා රා මස් අවුළු විසුරුවා හෝ කෑ හැකි පරිද්දෙන් කොට දිවීමෙන් ගොස්...”

මියුලු නුවර යටත් කර ගැනීම සඳහා කේවට්ටියා විසින් යොදන ලද සියලු උපායන් වර පුරුෂයන් මගින් දැනගත් මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයෝ ඒ සෑම උපායක් ම තම නුවණ මෙහෙයවා අසාර්ථක කරවීමට සමත් වෙති. පැන් නවතා, සහල් නවතා, දර නවතා නුවර ගැන්මට යෙදූ සියලු උපායන් මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයා අසාර්ථක කරවන්නේ චූලනී ඩුන්නදුන්න රජුන් ව පවා අන්දමන්ද කරවමිනි. ඩුන්නදුන්න රජු විසින් රහසිගත ව ගනු ලබන සියලු තීරණ රහස් ඔත්තුකරුවන්ගේ මාර්ගයෙන් මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයා දැන ගන්නේ ඊ තලවල බඳින ලද හසුන්පත් මගිනි. පහත දැක්වෙන්නේ පැන් නවතා මියුලු නුවර අල්ලා ගැනීමට උත්සාහ දැරීම එල රහිත එකක් බව හඟවන්නට මහෙෂ්වරී පණ්ඩිතයා ක්‍රියා කළ ආකාරයයි.

“සැරි රියන් උණ දණ්ඩක් ගෙන්නා සරියේ දෙකක් කොට පලා... පොකුණ අසැ දියෙහි බිජුවට රෝපණය කරවා මැටි පිට උණ දණ්ඩ සිටුවා ඇතුළේ පැන් පුරවා ලූ සේක... බෝධිසත්වයන් වහන්සේ ඒ මල් දඬු මුලින් උදුරුවා ‘මේ බුන්මදන්ත රජීපුරුවන්ට දෙව’යි තමන් වහන්සේගේ පුරුෂයන්ට දුන්හ.”

අවසාන වශයෙන් මියුලු නුවර යටත් කර ගැනීම සඳහා කේවට්ටියා යොදන ලද ‘ධර්ම යුද්ධය’ නම් උපාය ද මහෝෂධි පඬිතුමා තම උපායශීලී බුද්ධියෙන් ජය ගැනීමට සමත් විය. කේවට්ටියා සතුව තිබූ වස්තු තණ්හාව නම් වූ දුර්වලතාවයෙන් ප්‍රයෝජන ගත් මහෝෂධි පඬිතුමා උපායශීලී ව කේවට්ටියන් තම දෙපා මුල නමා ගැනීමට සමත් විය. ඒ ලෙසින් මහෝෂධි පඬිතුමා කේවට්ටියාගේ මෙම උපාය ද ඵල රහිත කොට අටළොස් අක්ෂෝහිණියක් පමණ වූ මහා සේනාව ද හිස් ලූ අත පැරද පලා යන්නට සැලැස්වී ය.

මේ අනුව බලන කල මහෝෂධි පණ්ඩිතයන් තම ඥානවන්තතාවය සහ උපාය කෞශල්‍යය මගින් වේදේහ රජුගේ මියුලු නුවර රාජ්‍යය ආරක්ෂා කර ගැනීමට සමත් වූ බව අපට පෙන්වා දිය හැකි ය.

විචාර 02

භාසයෙන් හා උපාසාසයෙන් යුක්ත ව කේවට්ටි බමුණාගේ චරිතය නිර්මාණය කර ඇති බව පාඩම ඇසුරෙන් නිදර්ශන ඉදිරිපත් කරමින් විමසන්න.

කුරුණෑගල සාහිත්‍ය අවධියට අයත් පන්සිය පහස් ජාතක පොත පාලි ජාතකට්ඨ කතා ඇසුරෙන් රචනා වූවකි. එහි ඇති දීර්ඝතම ජාතකය වූ උම්මග්ග ජාතකයෙන් හෙළිවන්නේ මහබෝසතාණන් වහන්සේගේ ප්‍රඥා පාරමිතාවයි. මහෝෂධි පඬිතුමන් යනු මෙහි බෝසත් චරිතය වන අතර තමන් සේවය කළ රජුන් ව හා එම රාජ්‍යය සතුරු රජකුගෙන් බේරා ගැනීමට කටයුතු කිරීම උම්මග්ග ජාතකයේ ප්‍රධාන කතා වස්තුවයි.

ජාතක කථාවට අනුව මහෝෂධි පඬිතුමන් තම සේවය සැලසූ වේදේහ රජුගේ සතුරු රජු වූයේ වූලනී බුන්මදන්තයන් ය. උත්තර පඤ්චාල නුවර රජකම් කළ ඔහුගේ පුරෝහිත බමුණා වූයේ කේවට්ටි ආචාර්ය ය. ජාතක කථාකරු බ්‍රාහ්මණ වංශික කේවට්ටියන්ගේ චරිතය භාසය හා උපහාසය ඉස්මතු වන පරිද්දෙන් ගෙනහැර දක්වා ඇත්තේ ඉන්ද්‍රියාවේ ප්‍රබල ව පැවති බමුණු මතයට ද අභියෝග කරමිනි. නියමිත කතා කොටස ආරම්භයේ දී කේවට්ටිචාර්ය පිළිබඳ විස්තර වන්නේ මෙසේ ය.

“ඒ රජීපුරුවන්ට කේවට්ටි නම් බමුණු කෙනෙක් අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරන්නාහ. උෟ තුමු නුවණැත්තාහ. වියත්තාහ.”

එහෙත් නියමිත කතා කොටස අවසානයේ දී අටළොස් අක්ෂෝහිණියක් මහා සේනාව කේවට්ටියා හට ආක්‍රෝශ පරිභව කරන්නේ මෙලෙස ය.

“මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයෙහි උපන් සත්ත්වයන්ගෙන් ජඩ වූ යම් එකක්හු කළමනා යම් නොකටයුත්තක් ඇත් නම් ඒ සියල්ලෙන් තා විසිනුත් නො කළමනා දෙයක් ඇද්ද?”

කතාව ආරම්භයේ දී ඥානවන්ත, මුහුකුරා ගිය දැනුමෙන් යුතු කේවට්ටියන් අවසානයේ දී පහත් තත්ත්වයට ඇදවැටීම ජාතක කථාකරු විස්තර කොට දක්වන්නේ සමස්ත බමුණු සමාජයම උපහාසයට භාසයට නතු කරමිනි. තම රජු ව දඹදිව අගරජ බවට පත්කොට තමන්ට අග්‍රපුරෝහිත වීමේ තණ්හාව පැවති බැවින් කේවට්ටියා ඒ සඳහා රහසිගත ව උපායක් සැලසුම් කරනුයේ නිදි ඇඳේ සිට ම ය. තව ද මෙපරිද්දෙන් කේවට්ටියා සිතන බොහෝ උපායවලට යම් නාමයක් යෙදීම ඔහුගේ සිරිත ය. මෙහි දී හෙතෙම සිතූ උපාය ‘සතර කන්මන්ත්‍රණය’ නම් විය. වේදේහයන්ගේ නුවර ගැන්මට යොදන අවසන් උපාය ‘ධර්ම යුද්ධය’ නම් විය.

කේවට්ටි බමුණා තම සතර කන්මන්ත්‍රණය නම් උපාය බුන්මදන්ත රජු හට සැල කර සිටින්නේ නුවරින් බැහැර ව පිහිටි මගුල් සල් උයනෙහි සිට, ආරක්ෂාව පිණිස පිටත සෙබළුන් සිටුවා රජු සමඟ පමණක් උයන මැදට ගොස් තම මුඛය වෙතට රජීපුරුවන්ගේ කන නමා ගැනීමෙනුත් පසු ව ය. එහෙත් කෙතරම් රහසිගත ව මන්ත්‍රණය සිදු කළා යැයි කේවට්ටියන් සිතුව ද ඒ සියලු කතා බහ මහෝෂධි පඬිතුමන්ගේ ගිරා පෝතකයන් විසින් අසන ලද බව දැක්වීමෙන් කේවට්ටියන්ගේ පළමු උපාය ම පළමු අවස්ථාවේ දී ම අසාර්ථක වූ බව උපහාස රසයෙන් යුතුව දක්වා ඇත.

“ගිරා පෝතකයෝ ඒ මන්ත්‍රණය අසා නිමවා උන් දෙදෙනා මන්ත්‍රණය කොට අන්තයෙහි දී සාල්ලෙක ලා ලා පාතට බානා කෙනෙකුන් මෙන් කේවට්ටි බමුණා හිසැ වර්වස් පිඩක් හෙළා, ‘කිමෙක්දැ’ යි කට දල්වාගෙන උඩ බැලූ තැනැත්තවුන්ගේ මුඛයෙහි හැවත වර්වස් පිඩක් හෙළා, ‘කුීන්’ යන අනුකරණයෙන් හඬමින් කොළන්තෙන් උඩ හැඬී, ‘කේවට්ටිය හෝ තමාගේ මන්ත්‍රණය සතර කන් මන්ත්‍රණය යැයි සිතයි ද? දැන් ම සකන් වැ ගියේ ය. හැවත අට කනකට ගොස් පසු ව නොයෙක් සිය කනකට යන්නේ යැ.’ යි කීහ.”

මෙහි දී ගිරවා සිදු කළ ක්‍රියාව හුදෙක් ම භාසය ඉස්මතු කරවන්නකි. එකී ක්‍රියාව විත්ත රූප මැවෙන අයුරින් ජාතක කථා කරු ඉදිරිපත් කොට ඇත. එයින් එකල තිබූ බමුණු සමාජය ම උපහාසයට ලක් කළ අයුරු මොනවට පැහැදිලි ය.

ජාතක කථාකරු පවා අවස්ථා කිහිපයක දී ම කේවට්ටියන් ව හඳුන්වා දෙන්නේ “අඤාන වූ මහලු බමුණු”, “ඉතා අලප්පී වූ දුෂ්ට වූ කේවට්ටියා” ආදී යෙදුම්වලිනි. අවසාන වශයෙන් මියුලු නුවර යටත් කර ගැනීමට කේවට්ටියා යෙදූ ‘ධර්ම යුද්ධය’ නම් උපාය ද කේවට්ටියාගේ ම වස්තු තණ්හාව නිසා අසාර්ථක වී ගියා පමණක් නොව බුන්මදන්තයන් ඇතුළු මහා සේනාවට ද ලප්පාවට පත් ව පලායාමට සිදු විය. මහෝෂධි පඬිතුමා පැමිණෙන තෙක් කේවට්ටියා ධර්ම යුද්ධ මණ්ඩපයෙහි නො ඉවසිල්ලෙන් බලා සිටි අයුරු ජාතක කථාකරු දක්වන්නේ භාසය රසය මැනවින් ඉස්මතු කරවමිනි.

“එසේ ම නිවට වූ කේවට්ටියා නැඟෙනහිර දිශාව බල බලා ‘කල් යේනු - කල් යේනු’ යි කිය කියා සිටියේ ය... කේවට්ටියෝ ද මහෝෂධි පණ්ඩිතයන් දැන් එති’ යි දැන් එති’ යි මහබෝසතාණන් වහන්සේ වඩනා පෙරමග කර ඔසව ඔසවා බලා ගෙන සිටීමෙන් කොක් කරක් සේ දික්වූ කර ඇති වූහ.”

කේවට්ටියන්ගේ ගෙල කොකෙකුගේ ගෙලක් සේ දික්වූ අයුරු පැවසීම භාසය ගෙන දෙන්නකි. තව ද මහෝෂධි පඬිතුමන් විසින් කේවට්ටියාගේ අතට දෙන ලද අෂ්ටවංක මාණික්‍යය (විරෝචන) අතෙහි රඳවාගත නො හැකි ව, පඬිතුමන් පාමුල කේවට්ටි බමුණු මහල්ලා නැඹුරු වූ අයුරු සිහන උපදවන සුලු ය. කේවට්ටියා බිමට වැටුණු මැණික ගැනීමට තැන් කරද්දී මහෝෂධි පඬිතුමා බලෙන් ම කේවට්ටියන්ගේ මුහුණ බිම අතුල්ලන අවස්ථාව ශ්‍රාවකයාට විත්ත රූප මැවීමෙහි සමත් ය. මහෝෂධි පණ්ඩිතයන්ගෙන් කිසිදු අමතක නො වන අන්දමේ පාඩමක් කේවට්ටියන් ඉගෙන ගත් අයුරු අසන ශ්‍රාවකයාට කේවට්ටියා ලද වේදනාව අමතක කරවා මුළු ගට සිනාවක් නැංවෙනුයේ නිතැතිනි.

“මා නොවළුව’ යි කිය - කියා මුඛය හා සමඟ නළල පෙරළ - පෙරළා කොර සැඩී බිම උලා, රත් වද මලක් සේ ලේ හා පස් හා වකා, ‘නුවණ නැත්තව, තෝ මා අතින් වැළුම් ගන්නට සිතයි ද?’ යි බොටුව අල්ලා ගෙන දමා ලූ සේක. මේ තෙමේ ඉස්බක් පමණ තැන වැටී ගොස් නැඟී සිට වැලි පිස පිස පලා ගියේ ය.”

මහෝෂධි පණ්ඩිතයන් අතින් වැළුම් ගන්නට සිතූ කේවට්ටියන්ට අවසානයේ දී සිදුවන්නේ තම මුහුණ සියලු සේනා මධ්‍යයේ කොරසැඩී පොළොවෙහි උලා ගන්නට ය. ධර්ම යුද්ධයෙන් පැරදී පලායන මහා සේනාව පසුපස කේවට්ටියන් ලුහුබැඳ යන ආකාරයත් එහි දී තම නිර්දෝෂී බවට හේතු පුන පුනා දක්වන ආකාරයත් සැබැවින් ම භාසය ජනක ය.

මේ අනුව බලන කල කේවට්ටියන්ගේ චරිතය ශ්‍රාවක සිත්හි උපහාස රසය හා භාසය රසය ඇතිවන පරිදි ගෙනහැර පෑමට ජාතක කථාකරු සමත් ව ඇති බව අපට පෙන්වාදිය හැකි ය.

විචාර 03

උම්මග්ග ජාතක කථාවෙහි සාර්ථකත්වයට එක් හේතුවක් වී ඇත්තේ එහි යොදාගත් භාෂා රීතියයි - නියමිත කොටස ඇසුරින් දෘෂ්ටාන්ත දක්වමින් සාකච්ඡා කරන්න.

පන්සිය පහස් ජාතක පොත රචනා වූයේ කුරුණෑගල සාහිත්‍ය අවධියේ දී ය. ඒ සඳහා පාදක කොට ගෙන ඇත්තේ පාලි ජාතකට්ඨ කථාවයි. මෙහි ඇති දීර්ඝතම ජාතකය වන්නේ උම්මග්ග ජාතකයයි. බෝසතුන් හෙවත් මහෝෂධි පඬිතුමන්ගේ ප්‍රඥා මහිමය මෙම ජාතකයෙන් හෙළි වේ.

ජාතක පොතේ ඇති දීර්ඝතම ජාතක කථාව වුව ද ශ්‍රාවක සිත් තදින් ඇද බැඳ ගනිමින් කුතුහලය දනවමින් රසවත්ව මෙම ජාතකය ගෙනහැර පෑමට උම්මග්ග ජාතක කතුවරයා සමත්ව ඇත. ඒ තම රචනා ශෛලිය විවිධ උපක්‍රම ඔස්සේ රසවත් කරගැනීමට ඔහු කටයුතු කර ඇති නිසාවෙනි. දිගු වාක්‍ය හා කෙටි වාක්‍ය සංකලනයෙන් රචිත උම්මග්ගය නියමිත කථා කොටස ඇසුරෙන් විමසා බැලීම වටී. ඇතැම් තැන්හි කතුවරයා පාලි සංස්කෘත මිශ්‍රිත භාෂා රටාවක් අනුගමනය කොට ඇතිබව අපට පෙනී යයි.

“ගන්ධදාම පුෂ්පදාමාවලම්බිත නානාවර්ණ විචිත්‍ර විතානෝපලක්ෂිත අලංකෘත ශ්‍රී යහන් ගර්භය බලන්නාහු”

විමෝක්ෂ පැරදී පලායන සේනාව කේවට්ටියන් හට බැණ වදින අවස්ථාවේ යොදා ඇති විශේෂණ පද ද විවැනි වූ මිශ්‍ර සිංහලයෙනි.

“කොල පච්චු දුෂ්ට අධර්මිණී වූ නිකෘෂ්ට අනාවාර ස්වරූප ඇති අවලක්ෂණ වූ අඤාන බමුණු මහල්ල”

ඉහත උදාහරණයන්ගෙන් පෙනී යන්නේ ශ්‍රව්‍යගෝචර බණකතා ශෛලිය අනුගමනය කරමින් පාලි සංස්කෘත මිශ්‍රිත ඛස් වහරක් උමංචා කතුවරයා යොදා ගෙන ඇති බව ය. විමෝක්ෂ ම අතුරු කතා නිරූපණයේ දී සංවාදාත්මක සරල ඛස් වහරක් උපයුක්ත කොටගෙන ඇත්තේ ශ්‍රාවක මහසේ විත්ත රූප මැවෙන පරිද්දෙනි.

“දරුව මසු දහස කොපට අභිප්‍රාය ද?” යි විචාරා, ‘විසේය, කැමැත්තෙන්ම’ යි කී කල, ‘දරුව, තෝ විසින් මින් මට යමක් රුවි වී නම් ඒ දෙමි මෝ හට කියන ලද ද? නො කියන ලද ද?’ යි කියා, ‘කියන ලද යැ, දේවයන් වහන්සැ’ යි කී කල, ‘විසේ වී නම් මේ මසු දාස මෝ හට දෙව’ යි කීහ.”

විපමණාක් නොව කතුවරයා තම රචනා ශෛලියෙහි සජීවී බව වඩාත් ඉස්මතු කරගැනීම සඳහා තත් යුගයේ භාවිත කටවහර දෙබස් සඳහා ද යොදාගත් අවස්ථා දැකිය හැකි ය.

“දේවයන් වහන්ස, කොට්ඨිය යුතු කරුවෙක් ඇත.”
“ඉතිකින් අපගේ දිවි නැති.”
“වන්නාව මහරජ නුවරට පැන් නම් පිටතින් වන්නේ ය”
“කොල, වයිත් උපායෙකැ”

මේ හැරුණු කොට පොදු ජන වහරින් උකහාගත් උපමා රසක යොදාගෙන ඇති අයුරු තවත් කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයකි. විබද සරල උපමා ශ්‍රාවකයන් හට වටහා ගැනීම දුෂ්කර නො වේ. “සිංහ නාද ඇසූ මුවපොල්ලන් පර්ද්දෙන්, කොක් කරක් සේ, සඳුමඩලෙහි අඳහා කෙනෙකුන් පර්ද්දෙන්, රත් වදමලක් සේ, දණ්ඩෙන් පහරන ලද සර්ප රාජයෙකු සේ, ගැල් පුරා ගෙනවුත් කොමඩු බානා සේ, තල් පැන් පලක් මඬනා පර්ද්දෙන්” ආදිය විවැනි සරල උපමා කීපයකි.

විසේ ම බණ කතාකරුවන් විසින් සාම්ප්‍රදායික ව යොදන ලද උපමා කිහිපයක් ද මෙහි දැකිය හැකි ය. “ගතු පුරයට වන් අසුර හටයන් පර්ද්දෙන්, දෙව්ලොව දෙවියන් පිරිවර අසුර යුද්ධයට හික්මුණු සක්දෙව් රජතු පර්ද්දෙන්, නඳුන් උයන මෙන්, අභිමතාර්ථ සාධක වූ වින්නා මාණික්‍යයක් බඳු වූ” යනු විවැනි උපමා කීපයකි.

වි මෙන් ම කතුවරයා තම අභිමතය පරිදි නිපදවා ගත් උපමා රැසක් ම නියමිත පාඩමි කොටසේ අපට දැක ගත හැකි ය. මේ විවැනි උපමාවලියක් යෙදුණු වික් අවස්ථාවකි.

“රෝගයෙන් පෙලෙන එකක් හට අවස්ථා පිළියමක් දන්නා වෙදකු පිළිසරණ වන්නා සේ ද, සාදුකින් පෙලෙන එකකු හට භෝජනය මුත් අතිකක් පිළිසරණ නො වන්නා සේ ද පිපාසා ඇති එකකුට පැන් පුවහොත් මුත් ඒ පිපාසය නො සන්සිඳෙන්නා සේ ද...”

තවද රජකාර්ථවත් හා අනුප්‍රාසවත් බස් වහර සුසංයෝග කරමින් උමංචා කතුවරයා සිය වර්ණනා චාතුර්යය විදහා දක්වන්නේ වූලනී බුන්මදන්න රජුන් යටතේ පැමිණ මියුලු නුවර වටලාගත් අටළොස් අක්ෂෝනිණියක් පමණ වූ මහා සේනාව පිළිබඳව සිදුකර ඇති අභියෝගයක් අලංකාරයෙන් යුතු වර්ණනාව මගිනි.

“වූලනී රාජ ව්‍යාපයෙන් ආ වසවරිති මාරයාගේ සිංහ මුඛ, හස්ති මුඛ, අශ්ව මුඛ, ව්‍යාඝ්‍ර මුඛදී වූ නොයෙක් හයංකර මුඛ මවා අසි, ශක්ති, තෝමර, හෙණ්ඩිවාල, කරවාලාදී වූ දීප්තිමත් නා නා විධ අවි ගනිමින් අනේක ප්‍රකාර විකාර වේශයෙන් ආ දස බිම්බරක් මාර සේනාව සේ හයංකර වූ සේනාවෙහි...”

සිංහල භාෂාවට නුහුරු කුරුණෑගල යුගයේ භාවිතා විණැයි සැලකිය හැකි දමිළ වචන කීපයක් ද මෙහි දී අපට දැකිය හැකි ය. “සින්නම්, සංගාලියම්, වෙට්ටම්, කුරුබිලි” ආදි වදන් ඊට නිදසුන් ය.

මේ අයුරින් බලන කල විවිධ වූ භාෂා උපක්‍රම අනුසාරයෙන් උමිමග්ග ජාතකය රසවත් සාහිත්‍ය නිර්මාණයක් බවට පත් කිරීමට ජාතක කථාකරු ගෙන ඇති උත්සාහය සාර්ථක වී ඇති බව ඉහත නිදසුන් අනුසාරයෙන් අපට පෙන්වා දිය හැකි ය.

